

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף האומיקרון, התשפ"ב-2022

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

בחודשים ינואר ופברואר בשנת התשפ"ב-2022, חלה התפשטותו העיקרית של זן האומיקרון של נגיף הקורונה. קצב התפשטות הזן היה גבוה מאוד באופן יחסי לזנים קודמים והביא לכך שקבוצה גדולה מהאוכלוסייה חלתה או שהתה בבידוד בהיקף גבוה לעומת גלי ההדבקה הקודמים ובעקבות כך נעדרה משוק העבודה. כתוצאה מכך, נפגעה למשך תקופה ממושכת הפעילות הכלכלית הסדירה של חלק מהעסקים וזאת לאחר שנתיים בהן הטילה הממשלה מעת לעת הגבלות משמעותיות על פתיחת עסקים ועל התייצבותם של עובדים במקום עבודתם. נוכח כל זאת, מוצע לקבוע מענק סיוע לבעלי עסקים שירדו במחזור עסקאותיהם כתוצאה מההשלכות של התפשטות נגיף האומיקרון כאמור.

תנאי הזכאות לקבלת המענק יכללו, בין היתר, את התנאים הבאים:

- (1) מחזור עסקאותיו של העוסק בשנת 2019, או בתקופה מאוחרת יותר ככל שעסקו נפתח לאחר תחילת שנת 2019 (להלן - שנת הבסיס) עולה על 18 אלף שקלים חדשים ואינו עולה על 60 מיליון שקלים חדשים;
- (2) מחזור עסקאותיו בחודשים ינואר ופברואר 2022 (להלן - תקופת הזכאות) נמוך ממחזור עסקאותיו בחודשים המקבילים בשנת 2019 או בתקופה מאוחרת יותר ככל שעסקו נפתח לאחר תחילת שנת 2019 (להלן - תקופת הבסיס), בסכום העולה על 35% ממחזור העסקאות בתקופת הבסיס;
- (3) הירידה במחזורי העסקאות כאמור בפסקה (2), נגרמה כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף האומיקרון;
- (4) ניהול פנקסי חשבונות כדין בתקופות הרלוונטיות;
- (5) דיווח כדין לרשות המסים לגבי הפעילות בתקופות הרלוונטיות.

מוצע לקבוע כי המענק ישולם בסכומים המפורטים להלן:

- (1) לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס אינו עולה על 50 אלף שקלים חדשים – 3,000 שקלים חדשים;
- (2) לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס עולה על 50 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 100 אלף שקלים חדשים – 3,750 שקלים חדשים;
- (3) לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס עולה על 100 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 150 אלף שקלים חדשים – 4,600 שקלים חדשים;
- (4) לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס עולה על 150 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 200 אלף שקלים חדשים – 5,400 שקלים חדשים;
- (5) לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס עולה על 200 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 250 אלף שקלים חדשים – 6,900 שקלים חדשים;

- (6) לעוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס עולה על 250 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 300 אלף שקלים חדשים – 8,100 שקלים חדשים ;
- (7) לעוסק שמחזור עסקאותיו עולה על 300 אלף שקלים חדשים – הסכומים המפורטים להלן, ובלבד שלא יפחתו מ-8,600 שקלים חדשים ולא יעלו על 600 אלף שקלים חדשים :
- (א) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו עולה על 35% ואינו עולה על 40% - סכום השווה למכפלה של 0.1 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס ;
- (ב) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו עולה על 40% ואינו עולה על 60% - סכום השווה למכפלה של 0.2 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס ;
- (ג) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו עולה על 60% אך אינו עולה על 80% - סכום השווה למכפלה של 0.35 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס ;
- (ד) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו עולה על 80% - סכום השווה למכפלה של 0.5 במקדם מענק סיוע ובמחזור עסקאות בתקופת הבסיס.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

החוק מעניק סיוע כלכלי לבעלי עסקים.

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

הוצאה בסכום המוערך בכמיליארד שקלים חדשים.

ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד האוצר :

תזכיר חוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף אומיקרון

חוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף
אומיקרון

הגדרות 1 בחוק זה -

"הפרשי הצמדה וריבית" – כהגדרתם בסעיף 159א(א) לפקודה;

"חוק יסודות התקציב" – חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹;

"חוק מס ערך מוסף" – חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976²;

"מוסד ציבורי זכאי" – מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(2)(ב) לפקודה,
שמתקיימים בו שני אלה:

(1) שליש לפחות מהכנסתו בשנת הבסיס, כפי שדווחה בדוח שהגיש

לפי סעיף 131 לפקודה, לא היתה מתמיכות ותרומות;

(2) עיקר הכנסתו, כפי שדווחה בדוח שהגיש לפי סעיף 131 לפקודה

לשנת הבסיס התקבלה ממכירת שירותים או מוצרים שהתמורה
בשלהם מתקבלת באופן שוטף ובמהלך רוב חודשי השנה;

"מחזור עסקאות" –

(1) לגבי מי שאינו מוסד ציבורי זכאי – מחזור עסקאות של עוסק,

כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, למעט מכירות הוניות ועסקאות שדווחו
בידי הקונה לפי סעיפים 20 או 21 לחוק מס ערך מוסף;

(2) לגבי מוסד ציבורי זכאי – הכנסה כהגדרתה בפקודה;

"מחזור עסקאות בתקופת הבסיס" – כל אחד מאלה, לפי העניין:

(1) לעוסק שפעילותו החלה לפני יום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר

2019) – התקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) ועד יום

כ"ג באדר א' התשע"ט (28 בפברואר 2019);

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.
² ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

(2) לעוסק שפעילותו החלה בתקופה שבין כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) לבין ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019) - מחזור עסקאותיו בתקופה שמה-1 בחודש שאחרי תחילת פעילותו של העוסק עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019), כשהוא מחולק במספר חודשי הפעילות בתקופה האמורה ומוכפל ב-2;

(3) לעוסק שפעילותו החלה בתקופה שהחל מיום ד' בטבת התש"פ (1 בינואר 2020) ועד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021) - מחזור עסקאותיו בתקופה שהחל מיום ט"ז בכסלו התשפ"א (1 בינואר 2021) או מה-1 בחודש שאחרי תחילת פעילותו של העוסק, לפי המאוחר מבניהם, ועד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021), כשהוא מחולק במספר חודשי הפעילות בתקופה האמורה ומוכפל ב-2;

"מחזור עסקאות בשנת הבסיס" - מחזור עסקאות כפי שדווח לרשות המיסים בישראל על פי דין לגבי השנה שהובאה בחשבון לעניין קביעת מחזור עסקאות לתקופת הבסיס (בחוק זה "שנת הבסיס"), ולעניין כל אחד מאלה, מחזור העסקאות כמפורט לצדו:

(1) לעניין עוסק שפעילותו החלה אחרי היום הראשון של שנת הבסיס - מחזור העסקאות שלו מה-1 בחודש שלאחר יום תחילת הפעילות עד היום האחרון של שנת הבסיס, כשהוא מחולק במספר חודשי הפעילות בשנת הבסיס ומוכפל ב-12;

(2) לעניין עוסק הרשום כשותפות לפי חוק מס ערך מוסף או עוסק הרשום כעוסק אחד עם עוסק אחר לפי סעיף 56 לחוק האמור - לפי מחזור העסקאות המאוחד של השותפות או של העוסקים הרשומים יחד, לפי העניין;

"המנהל" - מנהל רשות המיסים או מי שהמנהל הסמיכו לעניין פרק זה;

"מקדם סיוע" - אחד מאלה:

(1) לגבי עוסק - הסכום המתקבל מצירוף של שני אלה:

(א) התוצאה המתקבלת מהכפלת 0.85 ביחס שבין שני אלה:

(1) סך כל התשומות השוטפות, למעט תשומות ציוד כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף (בפרק זה - תשומות ציוד), כפי שדווח לרשות המיסים בישראל לפי דין בשל שנת הבסיס;

(2) מחזור העסקאות לשנת הבסיס;

(ב) סכום הוצאות השכר הנחסכות כשהוא מחולק במחזור העסקאות לשנת הבסיס;

(2) לגבי עוסק שהוא מוסד ציבורי זכאי – הסכום המתקבל מצירוף של שני אלה:

(א) סך כל ההוצאות הקשורות למכירת שירותים או מוצרים המסופקים באופן שוטף ובמהלך רוב חודשי השנה, בשל שנת הבסיס;

(ב) סכום הוצאות השכר הנחסכות כשהוא מחולק במחזור העסקאות לשנת הבסיס;

(3) לגבי עוסק הרשום כעוסק אחד עם עוסק אחר לפי הוראות סעיף 56 לחוק מס ערך מוסף – הסכום שהיה מתקבל מצירוף של שני אלה, והכל אילולא היה העוסק רשום כעוסק אחד עם עוסק אחר:

(א) התוצאה המתקבלת מהכפלת 0.85 ביחס שבין שני אלה:

(1) סך כל התשומות השוטפות, למעט תשומות ציוד, כפי שדווח לרשות המסים בישראל לפי דין בשל שנת הבסיס;

(2) סכום מחזור עסקאותיו בשנת הבסיס;

(ב) סכום הוצאות השכר הנחסכות כשהוא מחולק בסכום הכנסתו לשנת הבסיס;

"מקדם מענק סיוע" –

(1) לגבי עוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס עולה על 300,000 שקלים חדשים ואינו עולה על 1,500,000 שקלים חדשים - 0.4; המנהל רשאי לקבוע מקדם מענק סיוע אחר, לגבי עוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס עולה על 1,000,000 שקלים חדשים, אם שוכנע כי המקדם אינו משקף את ההוצאות הקבועות של העסק במקרה של אי הפעלת עסק מסוג עיסוקו של העוסק, בתוספת ההכנסה החייבת לתקופת הבסיס, אך לא יותר מ- 15 אלף שקלים חדשים, והכל ובלבד שהמקדם שיקבע לא יעלה על 0.4;

(2) לגבי עוסק שמחזור עסקאותיו לשנת הבסיס עולה על 1,500,000 שקלים חדשים – ההפרש שבין 1 לבין מקדם סיוע, ולא יותר מ-0.4; המנהל רשאי לקבוע מקדם מענק סיוע אחר, לגבי עוסק כאמור בפסקה זו, אם שוכנע כי המקדם אינו משקף את ההוצאות הקבועות של העסק במקרה של אי הפעלת עסק מסוג עיסוקו של העוסק, בתוספת ההכנסה החייבת לתקופת הבסיס, אך לא יותר מ-15 אלף שקלים חדשים, והכל ובלבד שהמקדם שיקבע לא יעלה על 0.4;

(3) לגבי עוסק במסחר סיטונאי או קמעונאי בדלק – ההפרש שבין 1 לבין מקדם סיוע, ולא יותר מ-0.075;

(4) לגבי עוסק שבשנות המס 2021 ו-2022 חל עליו הפטור לפי סעיף 33 לחוק מס ערך מוסף – ההפרש שבין 1 לבין מקדם סיוע, ולא יותר מ-0.04;

"סכום הוצאות השכר הנחסכות" – סכום השכר הקובע לתקופת הזכאות בעבור כלל העובדים שהוצאו לחופשה ללא תשלום, שפוטרו או שעבודתם הופסקה בדרך אחרת, מוכפל ב-6, לפי העניין;

"סכום השכר הקובע לתקופת הזכאות" – אחד מאלה, לפי העניין, ובלבד שהוא סכום חיובי :

(1) לגבי עוסק כאמור בפסקה (1) להגדרת "מחזור עסקאות בתקופת הבסיס" - סכום השווה לשכר העבודה ששולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור עסקאות בתקופת הבסיס כפי שדווח לרשות המסים בטופס 0102, בהפחתת השכר כאמור אשר שולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות, והתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-1.25;

(2) לגבי עוסק כאמור בפסקאות (2) או (3) להגדרת "מחזור עסקאות בתקופת הבסיס" – סכום השווה לשכר העבודה הממוצע בתקופת הבסיס כפי שדווח לרשות המסים בטופס 0102, בהפחתת השכר כאמור אשר שולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות, והתוצאה המתקבלת מוכפלת ב-1.25; לעניין זה, "שכר העבודה הממוצע בתקופת הבסיס" – שכר העבודה ששולם בתקופה שהובאה בחשבון לצורך חישוב מחזור עסקאות בתקופת הבסיס, מחולק במספר חודשי הפעילות שלו באותה תקופה ומוכפל ב-2;

"עוסק" – חייב במס כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, למעט כל אלה:

- (1) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;
- (2) קופת חולים;
- (3) תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;
- (4) מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(2)(ב) לפקודה, למעט מוסד כאמור שהוא מוסד ציבורי זכאי;
- (5) מי שעיסוקו במכירת זכות במקרקעין המהווה מלאי עסקי בידו או מי שבשנות המס 2019 ו-2020 חל בחישוב הכנסתו סעיף 8א לפקודה, בשל עבודה ממושכת שמשך ביצועה עולה על שנה;
- (6) מוסד פיננסי כמפורט להלן:
 - (א) תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981,³ לרבות תאגיד עזר כהגדרתו בחוק כאמור;
 - (ב) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981⁴;
 - (ג) חבר בורסה כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁵;
 - (ד) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005⁶;
 - (ה) מנהל קרן כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994⁷;
- (7) תאגיד שהוקם בחוק או לפיו:
 - (א7) "גורם ריכוזי" כהגדרתו בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013.
 - (ב7) חברה שחילקה דיבידנד בשנת הכספים 2020, בשנת הכספים 2021 או בתקופת הזכאות;

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

⁶ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

⁷ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

(8) עוסק שדיווח לרשות המסים בישראל על סגירת עסקו לפני תקופת הזכאות; לעניין זה, יראו גם עוסק שחלה ירידה ניכרת בהוצאות שהוציא לצורך ייצור הכנסה בעסקו בשל הפסקת פעילות העסק, ואשר דיווח על מחזור עסקאות בשיעור אפס לגבי תקופת הזכאות, כמי שדיווח על סגירת עסקו;

(9) עוסק אשר דיווח לגבי שלושת החודשים שלפני תקופת הזכאות על מחזור עסקאות בשיעור אפס;

(10) עוסק אשר מכפלה של 1.1 במחזור עסקאותיו לשנת 2021 בתוספת סכומי מענקים ששולמו לו באותה שנה לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) תש"ף-2020 וחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), תשס"ח-2007, עולה על מחזור עסקאותיו בשנת הבסיס;

"הפקודה" – פקודת מס הכנסה⁸;

"תמיכות ותרומות" - תמיכה לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, תמיכה מאת רשות מקומית, או תרומות;

"תקופת הזכאות" – התקופה שמיום כ"ח בטבת התשפ"ב (1 בינואר 2022) עד יום כ"ז באדר א' התשפ"ב (28 בפברואר 2022);

"תשומות שוטפות" – אחד מאלה, לפי העניין, למעט תשומות שלעוסק בשל רכישת טובין או קבלת שירות מקרובו, כהגדרתו בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה, לפי העניין;

(1) סך כל התשומות, למעט תשומות ציוד שנרכש לצרכי העסק ושנוכה בשלהן מס תשומות בהתאם לחוק מס ערך מוסף, כפי שדווח לרשות המסים באמצעות דוח תקופתי לפי סעיפים 67 או 67א לחוק מס ערך מוסף, לפי העניין, לרבות תשומות החייבות בשיעור מס ערך מוסף אפס ולרבות הוצאות שדווחו בדוח לפי סעיף 131 לפקודה שאינן תשומות;

(2) לגבי עסק שמקום רישומו בעיר אילת – סך כל התשומות כפי שדווח בדוח השנתי שהוגש לפקיד השומה לגבי השנה שנקבעה לעניין חישוב מחזור עסקאות בתקופת הבסיס;

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

עוסק זכאי למענק בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות האומיקרון, בסכום כאמור בסעיף 9 ובהתאם להוראות פרק זה (בפרק זה – מענק סיוע בעד השתתפות בהוצאות קבועות), אם מתקיימים לגביו כל אלה:

(1) מחזור עסקאותיו בשנת הבסיס ובשנת 2021 עולה על 18 אלף שקלים חדשים ואינו עולה על 60 מיליון שקלים חדשים בשנת הבסיס;

(2) מחזור עסקאותיו בתקופת הזכאות נמוך ממחזור עסקאותיו בתקופת הבסיס בסכום העולה על 35% ממחזור העסקאות בתקופת הבסיס; בפסקה זו "עסקה" – למעט מכר טובין או מתן שירות מאת עוסק לקרובו, כהגדרתו בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה

(3) הירידה במחזורי העסקאות כאמור בפסקה (2) נגרמה כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף האומיקרון;

(4) לא מתקיים לגביו אף אחד מאלה:

(א) הוא היה חייב בניהול פנקסים לשנת הבסיס ולא ניהלם;

(ב) פנקסיו לשנת הבסיס נקבעו כבלתי קבילים, בקביעה שאינה ניתנת לערר או לערעור;

(5) הוא הגיש דוח תקופתי לפי סעיפים 67 או 67א לחוק מס ערך מוסף, לתקופת הזכאות, או הצהרה לפי תקנה 15 לתקנות מס ערך מוסף (רישום), התשל"ו-1976⁹ לתקופת הבסיס ושנת 2021, לפי העניין, אם היה חייב בהגשתם לפי חוק מס ערך מוסף, ולגבי עוסק שבשנות המס 2020 ו-2021 חל עליו הפטור לפי סעיף 33 לחוק מס ערך מוסף – הוא הגיש דוח שנתי לשנת המס 2020 בהתאם לסעיף 131 לפקודת מס הכנסה, אם היה חייב בהגשתו, עד יום הגשת תביעה לקבלת מענק לפי סעיף 5;

מענק הסיוע יהיה בסכומים המפורטים להלן:

.3 סכום מענק הסיוע

בעד השתתפות

בהוצאות קבועות

(1) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס אינו עולה על 50 אלף שקלים חדשים – 3,000 שקלים חדשים;

(2) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 50 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 100 אלף שקלים חדשים – 3,750 שקלים חדשים;

⁹ ק"ית התשל"ו, עמ' 946.

- (3) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 100 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 150 אלף שקלים חדשים – 4,600 שקלים חדשים ;
- (4) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 150 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 200 אלף שקלים חדשים – 5,400 שקלים חדשים ;
- (5) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 200 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 250 אלף שקלים חדשים – 6,900 שקלים חדשים ;
- (6) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 250 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 300 אלף שקלים חדשים – 8,100 שקלים חדשים ;
- (7) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 300 אלף שקלים חדשים – הסכומים המפורטים להלן, לפי העניין, ובלבד שלא יפחתו מ-8,600 שקלים חדשים ולא יעלו על 600 אלף שקלים חדשים :

(א) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 2(2), עולה על 35% ואינו עולה על 40% - סכום השווה למכפלה של 0.1 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס ;

(א) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 2(2), עולה על 40% ואינו עולה על 60% - סכום השווה למכפלה של 0.2 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס ;

(ב) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 2(2), עולה על 60% אך אינו עולה על 80% - סכום השווה למכפלה של 0.35 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס ;

(ג) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו כאמור בסעיף 2(2), עולה על 80% - סכום השווה למכפלה של 0.5 במקדם מענק סיוע ובמחזור עסקאות בתקופת הבסיס .

4. תביעה לקבלת מענק (א) עוסק רשאי להגיש תביעה לקבלת מענק לפי סעיפים 2 ו-3 (להלן בפרק זה – מענק) בעבור תקופת הזכאות, החל ביום ב' סיוון התשפ"ב (1 ביוני 2022) ועד לתום 90 ימים ממועד זה.

(ב) המנהל רשאי להאריך את התקופה המרבית להגשת תביעה כאמור בסעיף קטן (א) בתקופה נוספת, אחת או יותר, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה לא יעלה על 180 ימים ; קביעת המנהל על הארכה כאמור תפורסם גם באתר האינטרנט של רשות המסים.

- (ג) המנהל רשאי לדחות את מועד הגשת התביעה למענק כאמור בסעיף קטן (א) לתקופה אחת שלא תעלה על 30 ימים אם מתקיימות סיבות שבשלהן לא ניתן להגיש את התביעה בטופס מקוון במועד האמור
- (ד) תביעה לפי סעיף זה תוגש בטופס מקוון שקבע המנהל ותכלול את הפרטים הדרושים לשם בחינת עמידתו של העוסק בתנאים לקבלת המענק ולשם תשלום המענק לפי הוראות פרק זה.
5. קביעת זכאות למענק (א) הגיש עוסק למנהל תביעה לקבלת מענק לפי הוראות סעיף 4, יקבע המנהל בהחלטה מנומקת את זכאותו של העוסק למענק ואת סכום המענק, לא יאוחר מתום 180 ימים ממועד הגשת התביעה.
- (ב) המנהל רשאי, ביוזמתו או לפי דרישת העוסק, לתקן את קביעתו כאמור בסעיף קטן (א), אם התגלו עובדות חדשות או אם מצא כי נפלה טעות בקביעה זו.
6. תשלום המענק נקבעה זכאותו של עוסק למענק לפי הוראות סעיף 5, ישולם לו המענק בהקדם ולא יאוחר מתום 5 ימים ממועד קביעת הזכאות כאמור.
7. תשלום מקדמות (א) לא הודיע המנהל לעוסק על החלטתו לפי הוראות סעיף 5(א) בתוך 21 ימים מיום הגשת התביעה, ישלם לעוסק מקדמה בשיעור של 40% מסכום המענק המגיע לעוסק להנחת דעתו של המנהל.
- (ב) לא הודיע המנהל לעוסק על החלטתו לפי סעיף 5(א) בתוך 28 יום מיום הגשת התביעה, ישלם, נוסף על המקדמה האמורה בסעיף קטן (א), מקדמה בשיעור של 20% מסכום המענק המגיע לעוסק להנחת דעתו של המנהל.
8. אופן תשלום מענק ומקדמות (א) המענק, והמקדמות לפי סעיפים 6 ו-7, ישולמו באמצעות רשות המסים בישראל, על ידי זיכוי חשבון הבנק של העוסק אשר פרטיו היו בידי המנהל.
9. תשלום ביתר (א) שולם לעוסק מענק, לרבות מקדמה, בסכום העולה על סכום המענק שהוא זכאי לו לפי פרק זה, יחזיר העוסק את ההפרש שבין סכומים אלה (בסעיף זה – סכום היתר) באמצעות רשות המסים בישראל בתוך תשעים ימים מהיום שהמציא לו המנהל דרישה להחזר, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית על סכום היתר, מיום ששולם סכום היתר עד יום ההחזר.
- (ב) על סכום היתר ועל הפרשי הצמדה והריבית כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות פקודת המסים (גביה)¹⁰ כאילו היו מס וכן יחולו עליהם הוראות חוק קיזוז מסים, התש"ס-1980, כאילו היו חוב מס.

¹⁰ חוקי אי"י, כרך ב', עמ' 1374.

- (ג) סכום היתר יקוּזז מכל סכום המגיע לעוסק לפי הוראות חוק זה.
10. תשלום בחסר
שולם לעוסק מענק בסכום הנמוך מסכום המענק שהוא זכאי לו לפי פרק זה, ישולם לעוסק ההפרש שבין סכומים אלה (בסעיף זה – סכום החסר), באמצעות רשות המסים בישראל, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית על סכום החסר, החל בתום 30 ימים מיום הגשת התביעה עד יום תשלום סכום החסר.
11. קנס בשל הגשת תביעה ביתר
(א) בסעיף זה, "סכום ההפרש" – ההפרש שבין סכום המענק אשר כלל עוסק בתביעה שהגיש לפי סעיף 4 לבין סכום המענק אשר המנהל קבע שהוא זכאי לו לפי הוראות סעיף 6.
- (ב) עוסק שסכום ההפרש לגביו עולה על 50% מסכום המענק אשר כלל בתביעה שהגיש לפי סעיף 4, ולא הוכיח להנחת דעתו של המנהל שלא התרשל בעריכת התביעה שהגיש, יהיה חייב בקנס בשיעור של 50% מסכום ההפרש.
12. פטור מס ערך מוסף
מענק לפי פרק זה לא ייחשב לחלק ממחיר עסקאותיו של עוסק לפי סעיף 12 לחוק מס ערך מוסף.
13. השגה וערר
(א) (1) הרואה עצמו נפגע מהחלטת המנהל בנוגע למענק, רשאי להגיש השגה לעובד רשות המסים שהמנהל הסמיכו לשם כך, בתוך 45 ימים מיום קבלת ההחלטה; החלטה בהשגה תהיה מנומקת ותינתן בכתב בתוך 120 ימים.
- (2) ההשגות יוגשו בטופס מקוון שיקבע המנהל ויכללו את הפרטים הדרושים לשם בחינת טענותיו של מבקש המענק ועמידתו בתנאי הזכאות למענק.
- (3) העובד המוסמך להחליט בהשגה רשאי לדון ולהכריע בה על פי טענות וראיות שיוגשו בכתב.
- (ב) על החלטה בהשגה לפי סעיף קטן (א) ניתן לערר לפני ועדת ערר כאמור בסעיף 14, וזאת בתוך 45 ימים מיום שנמסרה לעורר ההחלטה בצירוף הודעה על זכות הערר ועל המועד להגשתו.
14. ועדת ערר
(א) שר המשפטים יקים ועדת ערר בת שני חברים, אחת או יותר, שתפקידה לדון בעררים כאמור בסעיף 13 (בסעיף זה – ועדת ערר); ואלה חברי ועדת הערר:
- (1) עובד המדינה הכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, שיהיה יושב הראש;

- (2) נציג ציבור בעל ידע ומומחיות בתחום ראיית חשבון או כלכלה או בתחום מקצועי אחר הנוגע לעניין, שימנה שר האוצר.
- (ב) ועדת הערר מוסמכת לאשר את החלטה שעליה עוררים, לבטלה ולקבל החלטה אחרת במקומה או להחזיר את העניין עם הוראות למנהל.
- (ג) במקרה של מחלוקת בין חברי ועדת הערר, תכריע עמדת יושב הראש.
- (ד) דינו של חבר ועדת הערר שאינו עובד המדינה, כדין עובד המדינה, לעניין חיקוקים אלה:

(1) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ס-11979;

(2) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-121968;

(3) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התש"ט-131959 – ההוראות הנוגעות לכלל עובדי המדינה;

(4) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-141969 – הוראת סעיף 56(ב) לחוק.

(ה) ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-151992, למעט סעיפים 22, 37 ו-45 לחוק האמור, יחולו על ערר ועל ועדת ערר לפי פרק זה, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) הסמכויות הנתונות לבית משפט מחוזי לפי סעיף 28(ד) ו-(ה) לחוק האמור יהיו נתונות לבית משפט לעניינים מינהליים;

(2) החלטה סופית של ועדת הערר ניתנת לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים;

(3) על אף האמור בסעיף 26(ג) לחוק האמור, ועדת הערר רשאית לדון ולהחליט בערר על פי טענות וראיות שהוגשו בכתב בלבד, אם מצאה שאין בכך כדי לפגוע בעשיית צדק בעניינו של העורר;

¹¹ ס"ח התש"ס, עמ' 2.
¹² ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.
¹³ ס"ח התש"ט, עמ' 190.
¹⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.
¹⁵ ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

(4) החליטה ועדת הערר לקיים דיון בהשתתפות הצדדים, רשאית היא לקיים את הדיון באמצעים טכנולוגיים אם קבע שר המשפטים לפי סעיף קטן (ה) סדרי דין לעניין קיום דיון כאמור; לעניין זה, "אמצעים טכנולוגיים" – דיון באמצעים המאפשרים העברת תמונה וקול בזמן אמת, שבהם ניתן לשמוע ולראות את המשתתפים בדיון וכן להישמע במהלכו;

(5) ועדת הערר רשאית לחייב בעל דין בהוצאות, לרבות שכר טרחת עורך דין, הוצאות נסיעה ושכר בטלה של עדים.

(ו) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות לעניין סדרי דין ודיני הראיות ולעניין סדרי המינהל בוועדת הערר לרבות בענייני אגרות.

עונשין 15. (א) עוסק אשר הגיש תביעה למענק בטופס לפי סעיף 4 ומסר בה פרטים לא נכונים לגבי תנאי הזכאות הקבועים בסעיף 2(1), (2) ו-5(5), דינו – מאסר שנה.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי פרק זה, רשאי מי שהוסמך לפי סעיף 227 לפקודה לעשות שימוש בסמכויות הנתונות לו בסעיף 227(1) ו-2 לפקודה לשם מניעת עבירות לפי פרק זה או לשם גילויין

ביצוע 16. כדי להבטיח ביצועו של חוק זה רשאי המנהל לעשות שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיפים 135(4) ו-135א(א) לפקודת מס הכנסה

רשות לייצג 17. סעיף 236 לפקודה יחול על ייצוג עוסק לעניין פרק זה, בשינויים המחויבים.

המצאת הודעות 18. על המצאת הודעות לפי פרק זה יחולו הוראות סעיף 238 לפקודה.

תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁶, בתוספת השנייה, בסופה יבוא: מינהליים 19. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

"28. ערעור לפי סעיף 14(ה)2 לחוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף האומיקרון, התשפ"ב-2022."

¹⁶ ס"ח התשי"ס, עמ' 190; התשי"ף, עמ' 86.

דברי הסבר

כללי במסגרת ההתמודדות עם ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף האומיקרון בחודשים ינואר ופברואר השנה אשר הביא לפגיעה מסוימת בחלק מהעסקים, מוצע לקבוע כי ישולם לבעלי עסקים שנפגעו בחודשים האמורים, מענק בגין ירידת מחזורים, הכל כמפורט להלן.

לסעיף 1

מוצע לקבוע הגדרות המשמשות בחוק זה, בדומה להגדרות שנקבעו בחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן - חוק הסיוע). במסגרת זאת, מוצע להחריג מהגדרת "עוסק" לעניין הזכאות למענק גופים שמתוקצבים על ידי המדינה, במישרין או בעקיפין, וכן גופים שלממשלה בעלות מלאה או חלקית בהם, וזאת מתוך תפיסה שאלה נשענים בדרך זו אחרת על המדינה. כן מוצע לשלול זכאות מחברות ממשלתיות, לנוכח השוני בינן לבין חברות עסקיות רגילות בשל בעלות המדינה במניותיהן והתרומה שיש למעורבות הממשלה על פעילותן וכן את מי שעיסוקו במכירת זכות במקרקעין שמהווה מלאי עסקי בידו.

עוד מוצע להחריג מהגדרת "עוסק" כל עסק שדיווח לרשות המסים על סגירתו, בסמוך לתקופת הזכאות וכן מי שהוא "גורם ריכוזי" כאמור בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013. בנוסף, מוצע להחריג עוסקים שחילקו דיבידנד החל משנת 2020 ועד לפברואר 2022, וזאת מתוך נקודת הנחה שחברות אלה אינן זקוקות לרשת הביטחון מהסוג שמוצע להעניק בחוק זה.

לסעיף 2

מוצע לקבוע קריטריונים לקביעת הזכאות למענק, כפי שיפורט להלן:

- (1) מחזור עסקאותיו של העוסק בשנת 2019, או השנה בה הוא פתח את עסקו, ככל שהיא מאוחרת לה (להלן - שנת הבסיס) עולה על 18 אלף שקלים חדשים ואינו עולה על 60 מיליון שקלים חדשים;
- (2) מחזור עסקאותיו בחודשים ינואר-פברואר 2022 (תקופת הזכאות) נמוך ממחזור עסקאותיו בחודשים המקבילים בשנת 2019 או בתקופה מאוחרת יותר ככל שעסקו נפתח לאחר תחילת שנת 2019 (להלן - תקופת הבסיס), בסכום העולה על 35% ממחזור העסקאות בתקופת הבסיס; בפסקה זו "עסקה" - למעט מכר טובין או מתן שירות מאת עוסק לקרובו, כהגדרתו בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה;
- (3) הירידה במחזורי העסקאות כאמור בפסקה (2) נגרמה כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף האומיקרון;
- (4) ניהול פנקסי חשבונות כדין בתקופות הרלוונטיות;
- (5) דיווח כדין לרשות המסים לגבי הפעילות בתקופות הרלוונטיות.

לסעיף 3

מוצע לקבוע כי המענק ישולם בסכומים המפורטים להלן:

- (1) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס אינו עולה על 50 אלף שקלים חדשים – 3,000 שקלים חדשים;
- (2) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 50 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 100 אלף שקלים חדשים – 3,750 שקלים חדשים;
- (3) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת בסיס עולה על 100 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 150 אלף שקלים חדשים – 4,600 שקלים חדשים;
- (4) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 150 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 200 אלף שקלים חדשים – 5,400 שקלים חדשים;
- (5) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 200 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 250 אלף שקלים חדשים – 6,900 שקלים חדשים;
- (6) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 250 אלף שקלים חדשים אך אינו עולה על 300 אלף שקלים חדשים – 8,100 שקלים חדשים;
- (7) לעוסק שמחזור עסקאותיו בשנת הבסיס עולה על 300 אלף שקלים חדשים – הסכומים המפורטים להלן, ובלבד שלא יפחתו מ-8,600 שקלים חדשים ולא יעלו על 600 אלף שקלים חדשים:
 - (א) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו עולה על 35% ואינו עולה על 40% - סכום השווה למכפלה של 0.1 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס;
 - (ב) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו עולה על 40% ואינו עולה על 60% - סכום השווה למכפלה של 0.2 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס;
 - (ג) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו עולה על 60% אך אינו עולה על 80% - סכום השווה למכפלה של 0.35 במקדם מענק סיוע ובמחזור העסקאות בתקופת הבסיס;
 - (ד) לעוסק ששיעור הירידה במחזור העסקאות שלו עולה על 80% - סכום השווה למכפלה של 0.5 במקדם מענק סיוע ובמחזור עסקאות בתקופת הבסיס.

סעיף 4

מוצע לקבוע כי עוסק רשאי לתבוע מענק בגין תקופת הזכאות, החל ביום ב' סיוון התשפ"ב (1 ביוני 2022) ועד לתום 90 ימים ממועד זה. המנהל רשאי להאריך את התקופה המרבית להגשת תביעה בתקופה נוספת אחת או יותר, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה לא יעלה על 180 ימים.

סעיף 5

מוצע לקבוע כי המנהל יקבע בהחלטה מנומקת את זכאותו של העוסק למענק ואת סכום המענק, לא יאוחר מתום 180 ימים ממועד הגשת התביעה לקבלת מענק. המנהל רשאי, ביוזמתו או לפי דרישת

העוסק, לתקן את קביעתו כאמור בסעיף קטן (א), אם התגלו עובדות חדשות או אם מצא כי נפלה טעות בקביעה זו.

לסעיפים 6-8

מוצע לקבוע כי המענק ישולם בהקדם ולא יאוחר מתום 5 ימים ממועד קביעת הזכאות למענק. בהעדר הודעה אחרת – תשולם לעוסק בתוך 21 ימים מיום הגשת התביעה מקדמה בשיעור של 40% מסכום המענק המגיע לעוסק להנחת דעתו של המנהל, ובתוך 28 ימים - מקדמה נוספת בשיעור 20%. המענק, והמקדמות לפי סעיפים 6 ו-7, ישולמו באמצעות רשות המסים, על ידי זיכוי חשבון הבנק של העוסק אשר פרטיו היו בידי המנהל.

לסעיפים 9-10

מוצע לקבוע הוראות למקרים בהם עוסק קיבל סכום גבוה מהסכום שהוא זכאי לו (יתר) והוראות למקרים בהם קיבל סכום נמוך יותר מהסכום שהוא זכאי לו (חסר). לעניין יתר מוצע לקבוע כי העוסק יחזיר את סכום היתר בתוך תשעים ימים מהיום שהמציא לו המנהל דרישה להחזר, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית וכי על סכום היתר ועל הפרשי הצמדה והריבית יחולו הוראות פקודת המסים (גביה) כאילו היו מס. לעניין חסר מוצע לקבוע כי הסכום בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, החל בתום 30 ימים מיום הגשת התביעה לתשלום החסר ועד יום התשלום.

לסעיף 11

לצורך מניעת ניצול לרעה של מתן המענק מוצע לקבוע כי המנהל יהיה רשאי להטיל קנס בשיעור 50% מהגירעון שנוצר לעוסק בגין פערים שנמצאו בין הסכום הנתבע לסכום שנקבעה לגביו הזכאות והכל אם נמצא כי העוסק התרשל בעריכת התביעה

לסעיף 12

בדומה למענקים שניתנו מכח חוק הסיוע מוצע לקבוע כי המענק בעסק לא יחויב בתשלום מס ערך מוסף.

לסעיפים 13-20

מוצע לקבוע הוראות שונות לעניין אכיפה, השגה, ערעור והוראות תפעול שונות הנוגעות לתשלום המענק. בין היתר, מוצע לקבוע כי מנגנוני ההשגה והערעור שנקבעו בחוק הסיוע לעניין תשלום המענק יוסיפו לחול גם לעניין המענק המוצע בחוק זה. עוד מוצע לקבוע הוראה עונשית שלפיה מי שהגיש תביעה למענק ומסר במסגרתה פרטים לא נכונים לגבי תנאי הזכאות הקבועים בסעיפים 2(1), (2) ו-5(5), דינו מאסר שנה. בנוסף מוצע להחיל את סעיף 236 לפקודה לעניין רשות לייצג עוסק לפי פרק זה ואת סעיף 238 לפקודה לעניין המצאת הודעות לפי פרק זה.